

ZEG BEN JIJ OOK VOOR GELIJKE KANSEN?

Een uitgave van
ZEG Achterhoek
Februari 2025

DEZE SPECIAL GAAT OVER:

WERKENDE JONGEREN

Meedoen, samenwerken en jezelf ontwikkelen. In het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Binnen Arbeidsmarktregio Achterhoek zijn dit belangrijke thema's. Jongeren moeten de ruimte krijgen voor de ontwikkeling die bij ze past. Ruimte om te worden wie ze willen zijn. Ongeacht

leeftijd, achtergrond of persoonlijke omstandigheden. Dat vraagt om gelijke kansen in het onderwijs, een leven lang ontwikkelen en een inclusieve arbeidsmarkt. Toch gaat dit niet altijd vanzelf. Niet altijd zijn gelijke kansen vanzelfsprekend. Neem de werkende jongeren...

PASSEND WERK NIET ALTIJD VANZELFSPREKEND

Veel jongeren zoeken vanaf hun middelbare schooltijd een bijbaantje. Als ze daarna naar het mbo, hbo of universiteit gaan, houden ze vaak dat baantje erbij. Regelmatig combineren ze het werk met een stageplaats of leerwerkplek.

Zodra een jongere klaar is met school of studie, zoekt hij/zij een 'echte' baan. Een werkplek die past bij de studie. Meestal verloopt dit proces heel natuurlijk en past de nieuwe baan goed bij de jongere. In een aantal situaties loopt het anders. Het lukt de jongere bijvoorbeeld niet om passend werk te vinden. Als het anders loopt, heeft dit vaak te maken met de persoonlijke situatie van de jongere.

Werken in combinatie met (deeltijd)studie

Veel jongeren hebben naast hun studie een bijbaantje nodig om financieel rond te komen. De studiefinanciering en eventuele bijdrage van hun ouders is niet genoeg. Voor jongeren die in deeltijd studeren, is de uitdaging nog groter. Deze groep ontvangt namelijk geen studiefinanciering.

Onbetaalde stage belemmert

Niet alle jongeren krijgen tijdens hun stage een vergoeding. Ook worden de reiskosten niet altijd vergoed. Dan kan de stageperiode voor de jongere financieel pittig zijn. Want als ze op stage zijn, kunnen ze niet werken. Ze houden aan het einde van hun geld een stukje maand over, terwijl ze daar zelf niets aan kunnen doen.

Beperkte zelfredzaamheid

Daarnaast is het niet voor elke jongere even gemakkelijk om te solliciteren. Soms heeft een jongere de vaardigheden die hiervoor nodig zijn, thuis of op school niet geleerd. Het gebeurt ook regelmatig dat een jongere tijdens het sollicitatiegesprek net iets anders overkomt en daardoor niet altijd goed wordt begrepen door een werkgever. Vooral jongeren met autisme of ADHD hebben hier last van.

Jongere blijft 'hangen' in bijbaan

Het gebeurt regelmatig dat een bijbaan gewoon werk wordt. Zeker als solliciteren op een beter passende baan niet lukt. Jongeren vragen niet gemakkelijk

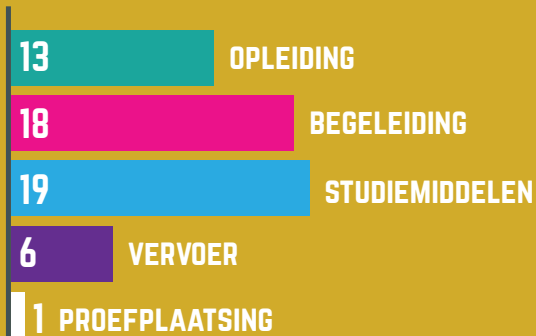
ondersteuning om verder te komen. Vragen ze er wel naar, dan wordt die hulp vaak afgewezen omdat ze al werk hebben. Hierdoor blijven deze jongeren werken in banen die niet of maar net boven het wettelijk minimumloon uitkomen. Een dergelijke baan motiveert op langere termijn niet. Ook past het werk vaak niet bij de kwaliteiten van de jongere. Jongeren die niet bij hun ouders wonen, komen dan regelmatig in financiële problemen.

Bekijk de voorbeelden op pagina's 4, 5 en 6.

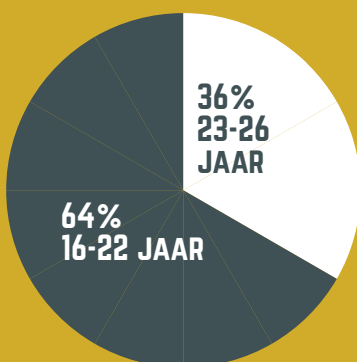
CIJFERS IN BEELD

In de periode van mei 2021 t/m juli 2024 hebben 767 jongeren zich bij ZEG Achterhoek gemeld. 182 van hen (24%) heeft inkomsten uit werk. De overige 585 jongeren hebben een andere daginvulling (76%). De meesten gaan naar school.

- Van de 182 werkende jongeren heeft 31% de Opstartbonus aangevraagd.
- Het totaalbedrag aan toegekende Opstartbonussen in drie jaar bedraagt € 54.783,-.

64% van de werkende jongeren was jonger dan 23 jaar.

TIPS & ADVIEZEN

- ➔ Besef dat niet alle jongeren (en hun ouders) de weg weten in het netwerk van alle voorliggende voorzieningen.
- ➔ Bied als gemeente/sociale dienst een laagdrempelige route aan voor ondersteuning bij het vinden van werk.
- ➔ Benoem de sleutelpositie van werkgevers richting jongeren op de arbeidsmarkt.
- ➔ Heb extra aandacht voor jongeren:
  - Die geen stagevergoeding en/of reiskostenvergoeding ontvangen;
  - In laagbetaalde banen;
  - Met weinig werknemersvaardigheden (o.a. communicatief);
  - Zonder sterke financiële positie (o.a. schulden);
  - Die er alleen voor staan.
- ➔ Voer met jongeren het gesprek over wat ze nodig hebben om verder te komen. Zet daarvoor eventueel instrumenten in, zoals beroepskeuzetesten, training, sollicitatievaardigheden, etc.

SAMEN DE SCHOULDERS ERONDER, ZODAT LOTTE HAAR STUDIE KAN AFMAKEN

Lotte (20) heeft een iets andere kijk op de wereld om haar heen. Ze pakt de dingen vaak net iets anders aan dan anderen. Ze doet onwijs haar best iets van haar leven te maken. Toch loopt de emmer behoorlijk vol, zowel op financieel vlak als qua psychische belasting. Het vinden van een goede oplossing valt niet mee.

Lotte gaat één dag per week naar school. Ze volgt de pabo-opleiding en loopt twee volle dagen stage op een basisschool in Arnhem. Daarnaast heeft ze 2,5 dag in de week een bijbaan. Toch komt ze vaak niet uit met haar geld. Ze krijgt namelijk geen studiefinanciering en geen stagevergoeding. Ze ontvangt zelfs geen reiskostenvergoeding. Hierdoor moet Lotte rondkomen van alleen haar bijbaan en wat haar ouders bijdragen. Maar dat is vaak net niet voldoende.

Uit huis gaan

Daarnaast is de thuissituatie van Lotte verre van ideaal. Haar broertje heeft een ernstige gedragsstoornis, wat een enorme weerslag heeft op het gezin. Ook Lotte heeft hier veel last van. Ondanks dat er stappen zijn genomen voor de behandeling van haar broertje, is het voor Lotte beter om uit huis te gaan. Al snel blijkt Lotte aangewezen op particuliere verhuurders met

hoge huurprijzen. Ze komt volgens de gemeente niet in aanmerking voor huurtoeslag. Als ze eindelijk een woning vindt, vraagt de huurprijs een serieuze financiële planning.

Ambulante begeleiding

Lotte krijgt ambulante begeleiding van Anouk. Bij haar kan ze haar verhaal kwijt. Anouk helpt haar ook geregeld met uitzoek- en planmatige zaken. ZEG Achterhoek kijkt met Lotte hoe ze kosten kan besparen. Zo bekijken ze samen of Lotte haar opleiding op de pabo in Doetinchem kan afmaken, zodat ze geen reiskosten meer heeft. Helaas blijken de verschillen tussen haar huidige opleiding en de pabo in Doetinchem zo groot, dat overstappen geen optie is.

Aanhouder wint

Gelukkig gaat het spreekwoord 'de aanhouder wint' bij Lotte op. Uiteindelijk lukt het dat Lotte voortaan toch de reiskosten naar haar stage vergoed krijgt. ZEG Achterhoek draagt bij aan het collegegeld. En haar ouders doen wat ze kunnen om Lotte te helpen met haar nieuwe huurwoning. Dit biedt perspectief. Als alles goed gaat, rondt Lotte dit schooljaar haar opleiding af en kan ze aan het werk. Dan zijn haar financiële zorgen voorbij.

ALS JE SOCIALE VAARDIGHEDEN ROET IN HET ETEN GOOIEN...

Pieter (22) gaat na zijn havo-examen naar het mbo. Ruim een jaar geleden slaagt hij voor de opleiding Software Developer (niveau 4). Toch valt het Pieter niet mee om werk in zijn eigen richting te vinden.

De grootste valkuil van Pieter is zijn sociale vaardigheden. Hij is communicatief niet sterk en hij kan zichzelf niet goed verkopen tijdens een sollicitatiegesprek. In zijn school- en studietijd heeft hij daar nog niet veel last van. Pieter kan aan de slag als vakkenvuller bij een supermarkt. Maar als hij zijn diploma op zak heeft en op zoek gaat naar een 'echte baan', valt hem dat zwaar tegen. Hij wil graag in de IT aan de slag, maar wordt bij elke sollicitatie afgewezen. Hoewel hij bij de supermarkt kan blijven werken, neemt hij contact op met ZEG Achterhoek. Want het liefst wil hij werk in de IT, bovendien kan de supermarkt hem maar 15 uur in de week bieden.

Geen succes

Tijdens het eerste gesprek bekijkt de jongerenconsulent het CV van Pieter. Ook schakelt de jongerenconsulent het WerkgeversServicepunt Achterhoek (WSPA) in. Hoezeer het WSPA ook probeert, het lukt niet een geschikte werkplek voor Pieter te vinden. Ook de

poging van de jongerenconsulent om een bedrijf te vinden die openstaat voor een proefplaatsing, loopt op niets uit.

Speciaal traject

Het tweede gesprek met de jongerenconsulent is bij Pieter thuis. Zijn vader is er ook bij. Tijdens dit gesprek oppert de jongerenconsulent een organisatie die openstaat voor een traject in de ICT. Bij deze organisatie gaan ze met hem aan het werk om zijn communicatieve vaardigheden te verbeteren en werkervaring op te doen in de ICT. Ook helpen ze hem bij het vinden van een baan die op zijn kennis en ervaring aansluit. Hier heeft Pieter wel interesse in.

Eind goed, al goed

Een paar dagen later gaat Pieter bij de organisatie op bezoek. Hij krijgt een rondleiding en uitleg over de organisatie. Hij mag twee keer een dag meelopen. Dat blijkt een succes.

Inmiddels is hij bijna 2 maanden aan het werk en zowel Pieter als de organisatie zijn heel enthousiast. Hij pakt de ICT-zaken snel op en er is ook al een verbetering in zijn communicatieve vaardigheden. Pieter kan zijn geluk niet op.

DANKZIJ DE JUISTE HULP HEEFT JIM EEN TOEKOMST

Jim (19) komt in 2023 met zijn moeder vanuit de Nederlandse Antillen naar Nederland. Zijn moeder besluit niet veel later weer terug naar de Antillen te gaan. Jim zelf belandt in de crisisopvang. Hij pakt de aangeboden hulp met beide handen aan...

Gelukkig kan Jim met een beetje hulp vanuit de crisisopvang aan het werk bij de supermarkt in de buurt. Dat levert hem enig perspectief op, waardoor hij terecht kan bij Jongeren Opvang Doetinchem (JOD). Jim krijgt hier een eigen kamer. Het inkomen van de supermarkt heeft hij vrijwel volledig nodig voor de vaste lasten. Jim blijkt een slimme jongen met toekomstdromen. Hij wil graag de zorg in. Daarom schrijft hij zich in voor de opleiding Zorg & Welzijn (niveau 2) bij het Graafschap

College / Mijn School. Komend schooljaar gaat hij van start. Om Jim nog een stapje op weg te helpen, meldt JOD hem aan bij ZEG Achterhoek. De Opstartbonus blijkt een uitkomst, want met de voucher kan hij een fiets aanschaffen. Ook legt de jongerenconsulent voor Jim het contact met de sociaal raadslieden en het mbo-studentenfonds. Hier kijken ze of Jim een bijdrage kan krijgen voor de aanschaf van studiemiddelen, zoals boeken, licenties en een leenlaptop.

COLOFON

De Opstartbonus en de inzet van de ZEG Jongerenconsulenten is mede mogelijk gemaakt door Achterhoek Ambassadeurs, de provincie Gelderland en LerenWerkt en is een initiatief van de Arbeidsmarktregio Achterhoek in het kader van het Actieplan Achterhoekse Jongeren.

Jongerenconsulenten:

Askin Ozay: 06 - 18 70 69 88

Wendela Leenheer: 06 - 19 56 34 06

Annet Hendriks: 06 - 41 79 87 44

Internet: www.zegachterhoek.nl

